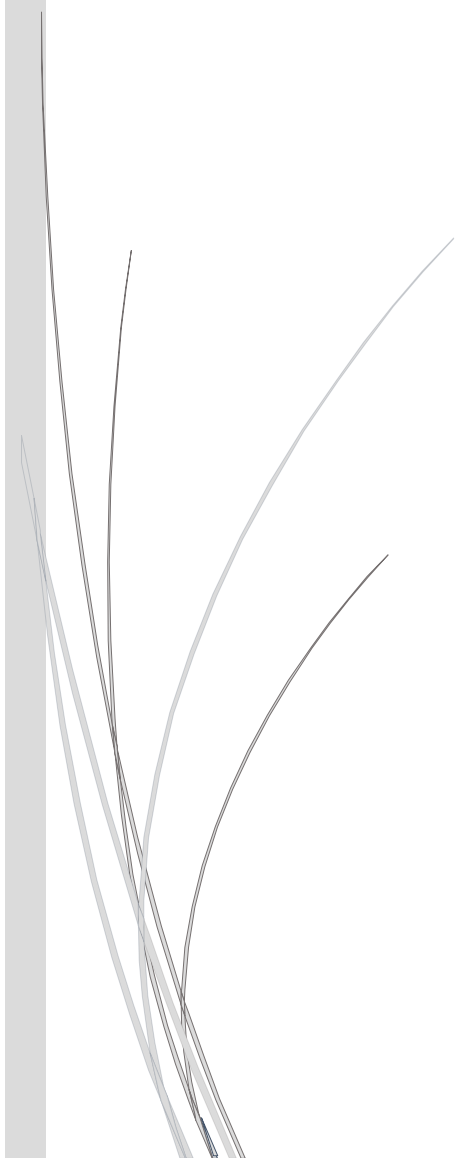

Program Wychowawczo-Profilaktyczny

**Szkoły Podstawowej
im. Michaliny Stasiukowej w Ochojnie**

Spis treści:

Wprowadzenie	2
Podstawa prawna Programu Wychowawczo-Profilaktycznego	4
Misja i wizja Szkoły	6
Model Absolwenta	8
Wartości wychowawcze	9
Cele treści i działań o charakterze wychowawczym i profilaktycznym	12
Struktura oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych	15
Diagnoza sytuacji w Szkole	18
Cele Programu	19
Adresaci i realizatorzy	21
Obszary działań	22
Formy realizacji oraz realizatorzy Programu Wychowawczo-Profilaktycznego	32
Ewaluacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego	34
Załącznik 1. Ankieta dla uczniów	35
Załącznik 2. Ankieta dla rodziców uczniów	38
Załącznik 3. Ankieta dla nauczycieli diagnozują problemy uczniów	41

Wprowadzenie

Realizacja Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego zgodnie z jego założeniami ma doprowadzić do aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i umożliwić mu osiągnięcie szerokorozumianego sukcesu. Zaspokajając jego potrzeby, nauczyciele, a w szczególności wychowawcy kształtują samodzielne myślenie, budują wzajemne zaufanie, uczą otwartości na drugiego człowieka, wskazują jak radzić sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi, wprowadzają normy sprzyjające postawom etycznym, zdrowemu stylowi życia bez substancji psychoaktywnych, wypracowują sposoby radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, dostarczają wiedzy o dobrym i zdrowym życiu, dają osobiste wsparcie. Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Przy opracowaniu Programu wychowawczo-profilaktycznego uwzględniono:

- ✓ dotychczasowe doświadczenia szkoły,
- ✓ zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku,
- ✓ przewidywane zmiany w szkole, środowisku i kraju, mogące mieć wpływ na proces wychowania.

Bez wątpienia okres szkolny to dla młodego człowieka istotny czas, podczas którego kształtuje się jego poczucie tożsamości oraz osobowości. Zmiany zachodzą na drodze zdobywania nowego doświadczenia, uzyskiwania umiejętności i wiedzy. Poza zmianami poznawczymi, intelektualnymi, obserwuje się również szereg zmian natury biologicznej, które pojawiają się wraz z oddziaływaniem hormonów i związanych z tym zmianami emocjonalności człowieka. Przed dorastającymi uczniami stoją również zadania związane z socjalizacją, czyli nawiązywanie relacji interpersonalnych ze swoim otoczeniem, umiejętności wyznaczania własnych i respektowania granic innych ludzi, zdolności zaspokajania potrzeb akceptacji oraz odkrywania i rozwijania własnych pasji i zainteresowań. Jest to czas, kiedy uczniowie kształtują swój światopogląd, formułują postawy moralne a także określają swój aktualny styl i sposób na życie. Trudności, z którymi spotyka się młody człowiek w okresie dojrzewania, mogą przyczynić się do pojawiania się zachowań z grupy zachowań ryzykownych. Z powodu

wielości zachodzących w tym samym czasie zmian, młody człowiek może czuć się zagubiony czy osamotniony i dlatego będzie szukać wsparcia i akceptacji innych ludzi. Tutaj zadaniem rodziców i nauczycieli dzieci jest wspieranie ich podczas tego okresu. Nie należy dopuścić do sytuacji, w której młody człowiek zostaje zmuszony do szukania aprobaty i zrozumienia w grupach zewnętrznych, których pobudki do działania mogą okazać się dalekie od oczekiwanych. Pozytywne, prawidłowo ukierunkowane wsparcie w procesie dojrzewania, ułatwia zdobywanie optymalnych doświadczeń i wiedzy o świecie w kontrolowanych, najkorzystniejszych warunkach.

Opracowany Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest zbiorem działań, które mają za zadanie wspomagać i kształtować prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Ich celem jest zapobieganie pojawieniu się i rozwojowi danego niekorzystnego zjawiska w konkretnej sytuacji i grupie społecznej, jak też promowanie alternatywnych, pozytywnych zjawisk, form spędzania czasu w stosunku do tych, które usiłuje się wyeliminować.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- ✓ powszechną znajomość założeń Programu – przez uczniów, ich rodziców i wszystkich pracowników Szkoły,
- ✓ zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w Programie,
- ✓ respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (Dyrektor, Rada Rodziców, Samorząd Uczniowski),
- ✓ współdziałanie Szkoły ze środowiskiem zewnętrznym,
- ✓ współodpowiedzialność za efekty realizacji Programu.

Podstawa prawna Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Szkoła Podstawowa im. Michaliny Stasiukowej w Ochojnie realizuje cele wychowawcze oraz profilaktyczne wynikające z powszechnie obowiązujących aktów prawnych:

- ❖ Konstytucji Rzeczypospolita Polska (Dz. U. z 1997 r., Nr 73, poz. 483),
- ❖ Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka z 10 grudnia 1948 r. ,
- ❖ Konwencji o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r., Nr 120, poz. 526 z późn. zm.),
- ❖ Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 z późn. zm.),
- ❖ Ustawy z dnia 26 stycznia 1982r. - Karta nauczyciela (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1189 z późn. zm.),
- ❖ Ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 957 z późn. zm.),
- ❖ Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2017, poz. 783 z późn. zm.),
- ❖ Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.),
- ❖ Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015r. poz. 1249),
- ❖ Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356),
- ❖ Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1591).

Założenia Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są zgodne z:

- ❖ Statutem Szkoły Podstawowa im. Michaliny Stasiukowej w Ochojnie,
- ❖ Szkolnym zestawem programów nauczania.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej im. Michaliny Stasiukowej w Ochojnie opiera się przede wszystkim na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców oraz Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy.

Misja i wizja Szkoły

Szkoła w swoich działaniach ukierunkowana jest przede wszystkim na wspieranie uczniów w budowaniu własnego systemu wartości, podejmowaniu aktywności poznawczej i twórczej, kierowaniu własnym rozwojem, a także w indywidualnym rozwoju i motywowaniu do nauki oraz poszerzaniu własnych horyzontów. Zadaniem Szkoły jest stworzenie przyjaznej atmosfery poprzez współpracę i współodpowiedzialność w grupach rówieśniczych w stosunkach z dorosłymi. Najważniejsze jest jednak zapewnienie warunków do zdrowego rozwoju psychofizycznego.

Szkoła jawi się przede wszystkim jako miejsce przyjazne i bezpieczne dla uczniów, zainteresowana nimi jako jednostkami, a przy tym jako instytucja otwarta na rodziców i współpracę z nimi. Nie da się ukryć, że Szkoła jako miejsce ważne w życiu każdego ucznia pokazuje złożoność świata i miejsce człowieka w środowisku przyrodniczym, społecznym i kulturowym, rozwija ciekawość poznawczą, uczy według najnowszych metod oraz stwarza bezpieczne warunki nauki.

Misją Szkoły jest przede wszystkim kształcenie oraz wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości do ojczyzny, jak również poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym niezamykaniu się na wartości kultur oraz dorobek Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

Zadania Szkoły w dziedzinie wychowania:

- ✓ dba o wszechstronny rozwój ucznia w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym oraz odkrywa i rozwija jego pasje i talenty,
- ✓ rozwija dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna na świecie,
- ✓ przybliża podstawowe zasady obowiązujące w stosunkach międzyludzkich, uczy kultury słowa,
- ✓ kształci świadomość życiowej użyteczności zarówno poszczególnych przedmiotów szkolnych, jak i całej edukacji na danym etapie,

- ✓ kształtuje postawę dialogu, umiejętność słuchania innych i rozumienia ich poglądów, uczy współpracy we wspólnocie szkolnej utworzonej z nauczycieli i uczniów,
- ✓ uczy szacunku do dobra wspólnego, jako postawy życia społecznego oraz przygotowuje do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych,
- ✓ wspiera rodziców w wychowaniu dziecka.

Model Absolwenta

Absolwent Szkoły:

- ❖ aktywny poznawczo, kreatywny, ciekawy świata , ambitny, pracowity,
- ❖ odpowiedzialny, obowiązkowy, rzetelny,
- ❖ samodzielny, zaradny i otwarty,
- ❖ uczciwy, prawdomówny, sprawiedliwy, tolerancyjny,
- ❖ kulturalny, szanujący innych , wrażliwy, życzliwy , przyjazny,
- ❖ krytyczny wobec siebie i innych,
- ❖ rozważny, dbający o bezpieczeństwo swoje i innych,
- ❖ świadomy swojej przynależności regionalnej i narodowej.

Działania zawarte w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Wartości wychowawcze

Wartości są uznawane za podłoże procesu wychowawczego. Wychowanie do wartości ma na celu przygotować uczniów do indywidualnego, świadomego wybierania i hierarchizowania wartości oraz kierowania się nimi we wszystkich dziedzinach życia teraz oraz w przyszłości. Fundamentalnym celem wychowania jest wpajanie uczniom norm i zasad oraz utrwalanie ich w świadomości, by je rozumieli i przyjmowali konsekwencje wynikające z ich respektowania.

Wartości wychowawcze Szkoły:

- ❖ poszanowanie wartości i godności ludzkiej,
- ❖ tolerancja,
- ❖ szacunek do języka, kultury historii i tradycji narodowej,
- ❖ patriotyzm,
- ❖ umiejętność współżycia w rodzinie i społeczności,
- ❖ bezpieczeństwo,
- ❖ uczciwość, szczerść,
- ❖ prawdomówność,
- ❖ sprawiedliwość,
- ❖ wrażliwość na piękno przyrody ojczystej,
- ❖ doskonalenie własnej osoby,
- ❖ kierowanie się własnym sumieniem,
- ❖ inicjatywa, kreatywność,
- ❖ rzetelność i odpowiedzialność,
- ❖ zdrowy styl życia,
- ❖ wykształcenie i nauka,
- ❖ empatia,
- ❖ wytrwałość,
- ❖ samorządność,
- ❖ odwaga.

Działalność wychowawcza Szkoły obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta;

- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych;
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych;
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami;
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów;
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów;
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym;
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej;
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Cele i zadania wychowawcze Szkoły realizowane są poprzez:

- 1) stałe, będące podstawą budowania tradycji szkoły imprezy, uroczystości, akcje i wycieczki;
- 2) odkrywanie i rozwijanie zdolności i talentów uczniów: konkursy, quizy, turnieje, koła zainteresowań, stypendia;
- 3) prezentacje prac, happeningi, festyny;
- 4) działalność organizacji szkolnych rozwijających samorządność;
- 5) zajęcia pozalekcyjne rozwijające zainteresowania uczniów;

- 6) działania szkoły w przeciwstawianiu się zagrożeniom i patologii, agresji, dyskryminacji i niewłaściwym zachowaniom uczniów;
- 7) działania szkoły mające na celu podnoszenie świadomości uczniów co do wpływu na własne zdrowie;
- 8) plan działań wychowawcy realizowany na godzinach z wychowawcą klasy;
- 9) kontakty z instytucjami i przedstawicielami społeczności lokalnej;
- 10) współpracę z rodzicami;
- 11) reprezentowanie szkoły na zewnątrz przez udział w zawodach sportowych, konkursach przedmiotowych i prezentacjach;
- 12) zajęcia profilaktyczno – edukacyjne, zajęcia wyrównawcze, wspierające, kompensacyjno-korekcyjne.

Działalność profilaktyczna Szkoły obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych;
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych;
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Cele treści i działań o charakterze wychowawczym i profilaktycznym

Profilaktyka to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje obszary wspomagania ucznia w radzeniu sobie z trudnościami, organiczanie i likwidowanie czynników ryzyka oraz inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących. Głównym celem Programu jest podejmowanie działań mających na celu wszechstronny rozwój ucznia, minimalizowanie problemów wychowawczych, zmianę postaw mających negatywny wpływ na zdrowie.

Profilaktyka w środowisku szkolnym powinna spełniać 10 podstawowych zadań:

- ❖ dostarczać wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń,
- ❖ kształtować prozdrowotne wzorce konsumpcyjne,
- ❖ kształtować umiejętności intrapsychiczne (związane z dojrzewaniem i kontrolowaniem m. in. emocji, motywacji, procesów poznawczych, wolicjonalnych, samooceny),
- ❖ kształtować umiejętności interpersonalne,
- ❖ kształtować umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów,
- ❖ rozwijać więzi z grupą społeczną,
- ❖ uczyć odpowiedzialności,
- ❖ rozwijać środowisko szkolne i rodzinne,
- ❖ kształtować w środowisku szkolnym normy i reguły sprzyjające zdrowemu życiu i rozwojowi oraz eliminowaniu możliwości wystąpienia działań dysfunkcyjnych,
- ❖ wcześnie rozpoznawać zagrożenia, diagnozować dysfunkcje oraz budować sieci wsparcia i pomocy dla osób i grup wysokiego ryzyka.

W ramach Programu podjęte zostaną:

- ❖ działania wychowawcze,
- ❖ działania informacyjne,
- ❖ działania edukacyjne,
- ❖ działania integracyjne,
- ❖ działania wdrażające określone umiejętności,
- ❖ działania interwencyjne.

Treści i działania o charakterze profilaktycznym podejmowane przez Szkołę mają przede wszystkim na celu:

- ❖ kształtowanie umiejętności interpersonalnych, a w szczególności ukierunkowanie na rozwój samoświadomości, samooceny i samodyscypliny wśród uczniów,
- ❖ przekazywanie odpowiedniego systemu norm i wzorców,
- ❖ kształtowanie zachowań asertywnych,
- ❖ rozpoznawanie i hierarchizacja wartości,
- ❖ promocja zdrowia psychicznego i fizycznego,
- ❖ wzmocnianie mocnych stron ucznia,
- ❖ dbałość o bezpieczeństwo uczniów na terenie szkoły,
- ❖ rozpowszechnianie informacji o potencjalnych zagrożeniach,
- ❖ zwiększenie świadomości osobistego i społecznego zagrożenia konsekwencjami palenia, picia i eksperymentowania ze środkami psychoaktywnymi.

W nadchodzącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej ukierunkowane będą na:

- ❖ wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- ❖ przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),
- ❖ wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- ❖ rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- ❖ budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- ❖ przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- ❖ przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- ❖ troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zagrożeniem dla wychowania w szkole są m. in.:

- ❖ niekorzystne środowisko rówieśnicze w szkole,
- ❖ pozaszkolne kontakty niektórych uczniów z grupami rówieśniczymi, w których zdarzają się zachowania dysfunkcyjne,
- ❖ dostępność i łatwość zdobycia środków uzależniających,
- ❖ wczesna inicjacja zachowań ryzykownych,
- ❖ czynniki ryzyka tkwiące w szerokim otoczeniu.

Dlatego też, działania profilaktyczne muszą uwzględniać potrzeby społeczności szkolnej, tym samym wzmacniać czynniki chroniące przed zachowaniami ryzykownymi, m. in.:

- ❖ radzenie sobie z trudnościami,
- ❖ silna więź emocjonalna z rodzicami,
- ❖ zainteresowanie nauką szkolną,
- ❖ poszanowanie prawa, norm, wartości, światopoglądów i autorytetów społecznych,
- ❖ przynależność do pozytywnej grupy.

Profilaktyka podejmowana przez Szkołę okazuje się szansą dla całej szkoły, jako instytucji, jak i poszczególnych uczestników życia szkolnego, ponieważ zwiększa wśród nauczycieli, rodziców oraz uczniów świadomość istniejących zagrożeń. Ponadto, przyczynia się do korekty niewłaściwych zachowań i procesów rozwojowych, a tym samym wspomaga osiągnięcie dojrzałej odpowiedzialności za jakość własnego życia i funkcjonowanie społeczności, która ją współtworzy.

Struktura oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych

Dyrektor Szkoły:

- 1) stwarza warunki dla realizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego w szkole,
- 2) sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- 3) wykonuje zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom i nauczycielom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę,
- 4) dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- 5) nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- 6) współpracuje z Zespołem Wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, Radą Pedagogiczną, Radą Rodziców oraz Samorządem Uczniowskim,
- 7) inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- 8) stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- 9) czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego.

Rada Pedagogiczna:

- 1) uchwała w porozumieniu z Radą Rodziców Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- 2) uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- 3) uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- 4) reaguje na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- 5) opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- 6) uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Zespół wychowawców:

- 1) diagnozuje sytuację wychowawczą szkoły,
- 2) określa cele pracy wychowawczej na dany rok szkolny,
- 3) opracowuje procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- 4) opracowuje zasady współpracy z sądem, policją,
- 5) analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- 6) podejmuje działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

Nauczyciele:

- 1) współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych i treści profilaktycznych,
- 2) reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- 3) przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- 4) udzielają pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych,
- 5) kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- 6) rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- 7) wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,

Wychowawcy klas:

- 1) diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- 2) rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- 3) na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- 4) przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- 5) zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,

- 6) są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- 7) oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- 8) współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- 9) wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- 10) rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- 11) dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- 12) podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- 13) współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- 14) podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych

Rodzice:

- 1) współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- 2) uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i działań profilaktycznych,
- 3) uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- 4) zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- 5) współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- 6) dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,

Samorząd Uczniowski:

- 1) jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły,
- 2) uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i działań profilaktycznych,
- 3) współpracuje z Radą Pedagogiczną,
- 4) prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- 5) reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- 6) propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- 7) dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- 8) może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

Diagnoza sytuacji w Szkole

Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy sytuacji dydaktyczno-wychowawczej w szkole, z użyciem następujących narzędzi:

- ❖ ankiety adresowanej do uczniów, rodziców, nauczycieli, w których poruszone zostały kwestie uzależnień, znajomości objawów przy zastosowaniu środka zmieniającego świadomość, relacji między uczniami, form spędania wolnego czasu, niewłaściwego zachowania czy podejmowanych działań przez grono pedagogiczne,
- ❖ analizy dokumentacji - dotychczasowego Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki.

Cele Programu

Podstawowym celem realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest:

- ❖ wspomaganie i wspieranie naturalnego rozwoju ucznia poprzez: zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, rozwijanie indywidualnych potencjałów i możliwości, budowanie wspierającej relacji nauczyciel-uczeń; wskazywanie mocnych i słabych stron,
- ❖ kształtowanie sposobu myślenia i postaw uznawanych za pożądane poprzez: kreowanie i wskazywanie wzorców, przekazywanie wartości istotnych z punktu widzenia kultury i relacji międzyludzkich, kształtowanie i wzmacnianie postaw prospołecznych,
- ❖ profilaktyka zachowań ryzykownych poprzez: diagnozowanie zagrożeń, wyposażanie uczniów w wiedzę i umiejętności pomagające w radzeniu sobie z tymi zagrożeniami, proponowanie alternatywnych sposobów funkcjonowania, ochrona przed bezpośrednimi niebezpieczeństwami,
- ❖ korekcja deficytów i urazów powstałych w toku wcześniejszego wychowania poprzez: diagnozę deficytów, stwarzanie takich sytuacji, by uczeń mógł zdobywać doświadczenia korygujące dotychczasowe urazy, udzielanie wsparcia terapeutycznego.

Działalność wychowawcza w Szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- 2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmacnianiu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- 3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- 4) aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

W wyniku zastosowania Programu Wychowawczo-Profilaktycznego uczniowie:

- ❖ docenią wartość nauki,
- ❖ posiadają wiedzę na temat profilaktyki uzależnień,
- ❖ wyrobią w sobie nawyki bezpiecznego zachowania w różnych sytuacjach,
- ❖ zdobędą istotne umiejętności psychologiczne i społeczne, jak:
 - skuteczne odmawianie,
 - asertywność,
 - umiejętności komunikacyjne,
 - empatię,
- ❖ uporządkują własny świat wartości: utrwalą postawę odrzucającą nałogi oraz przemoc i agresję.

Adresaci i realizatorzy

Programu Adresatami niniejszego programu są:

- ❖ wszyscy uczniowie szkoły,
- ❖ rodzice – w pierwszym rzędzie odpowiedzialni za wychowanie swego dziecka,
- ❖ nauczyciele, którzy jednocześnie pełnią rolę realizatorów tego programu.

Działania adresowane do wszystkich uczniów:

- ❖ zapoznanie uczniów z obowiązującymi w szkole regulaminami, w tym z ich prawami i obowiązkami, omówienie na lekcjach wychowawczych organizacji pracy szkoły, podstawowych zapisów Statutu Szkoły, Wewnątrzszkolnego Oceniania, Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- ❖ propagowanie szacunku dla kultury, tradycji i zdrowego stylu życia, udział w tradycyjnych świątach i obrzędach narodowych, lokalnych i szkolnych,
- ❖ budowanie poczucia przynależności do społeczności szkolnej,
- ❖ budowanie i aktywizowanie zespołu klasowego.

Działania skierowane do rodziców:

- ❖ monitorowanie potrzeb i oczekiwań rodziców wobec programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,
- ❖ rozmowy i konsultacje indywidualne,
- ❖ dyskusje podczas wywiadówek klasowych,
- ❖ anonimowe sondaże ankietowe,
- ❖ psychoedukacja: wykłady o tematyce wychowawczej z udziałem pedagoga.

Działania skierowane do nauczycieli:

- ❖ rozmowy i konsultacje indywidualne,
- ❖ dyskusje podczas posiedzeń Rady Pedagogicznej,
- ❖ udzielanie wsparcia w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych.

Realizatorzy: dyrektor szkoły, nauczyciele, uczniowie, rodzice.

Obszary działań

Obszar	Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
ZDROWIE	Propagowanie zdrowego trybu życia	1. Praca na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych, w organizacjach działających w szkole.2. Uczestnictwo w konkursach profilaktycznych.3. Spotkania z przedstawicielami instytucji zajmujących się profilaktyką4. Kształcenie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu substancji psychoaktywnych wśród najmłodszych poprzez pogadanki.5. Zabawy na świeżym powietrzu, marsze, biegi, piesze wędrówki, ścieżki zdrowia, gry i zabawy na wesoło, gry i zabawy na śniegu.6. Promowanie aktywności sportowej – zapewnienie uczniom aktywnego udziału w różnorodnego typu zawodach sportowych na różnych szczeblach.7. Zapewnienie uczniom poczucia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego oraz komfortu podczas zajęć edukacyjnych.8. Rozwijanie sprawności fizycznej, kształtowanie nawyków zdrowotnych.9. Lekcje dotyczące zdrowego stylu życia, odżywiania się.10. Zapewnienie bezpłatnego dożywiania uczniom z rodzin mających trudną sytuację materialną.11. Organizowanie badań przesiewowych uczniów (bilans zdrowia).	Wychowawcy klas Nauczyciele w-f

ZDROWIE	Kształtowanie postaw ekologicznych	1. Opieka uczniów nad roślinami, w klasie, zielenią szkolną. 2. Udział w akcjach ekologicznych: „Sprzątanie Świata”. 3. Rozmowy tematyczne, udział w konkursach ekologicznych. 4. Drama, inscenizacje. 5. Zagrożenia środowiska naturalnego i cywilizacyjnego. 6. Uczestnictwo w konkursach związanych z tematyką ekologiczną.	Wychowawcy klas Nauczyciele
ZDROWIE	Likwidacja deficytów rozwojowych, w szczególności u uczniów ze specyficznymi potrzebami edukacyjnym	1. Organizacja zajęć dydaktyczno –wyrównawczych, zajęć w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej. 2. Indywidualne rozmowy z pedagogiem szkolnym. 3. Współpraca z poradnią psychologiczno - pedagogiczną.	Wychowawcy klas Pedagog Nauczyciele
RELACJE	Miejsce ucznia w grupie rówieśniczej, integracja środowiska szkolnego	1. Wybór samorządu klasowego. 2. Zabawy integrujące zespół klasowy. 3. Organizowanie imprez szkolnych i klasowych	Wychowawcy klas Dyrektor
RELACJE	Wzajemne poznanie się	1. Uczniowie biorą udział w zabawach integrujących grupę lub zespół klasowy. 2. Udział w uroczystościach klasowych i szkolnych. 3. Organizacja imprez szkolnych z udziałem uczniów, rodziców i grona pedagogicznego. 4. Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymania relacji z rówieśnikami, rozpoznawanie ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi. 5. Budowanie współpracy z zespołem. 6. Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc rówieśnikom.	Wychowawcy klas Nauczyciele

RELACJE	Dbłość o dobry klimat w szkole	1. Badanie samopoczucia ucznia w szkole. 2. Obserwacja zachowań na tle rówieśników.	Wychowawcy klas Nauczyciele
RELACJE	Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w Szkole	1. Zapoznanie uczniów z normami współżycia społecznego poprzez: - promowanie zasad bezpiecznego i kulturalnego zachowania się, - poszanowanie praw i potrzeb innych. 2. Doskonalenie kompetencji emocjonalnych i społecznych poprzez: - wdrażanie do empatii, - współpraca w zespołach, - realizacja projektów, - kształtowanie umiejętności efektywnego zachowania się w sytuacjach trudnych, konfliktowych, ryzykownych. 3. Eliminowanie zachowań agresywnych poprzez: - kształtowanie umiejętności nieagresywnego rozwiązania konfliktów i zachowania się w sytuacji problemowej, - rozpoznawanie i nazywanie zachowań agresywnych.	Wychowawcy klas Dyrektor
RELACJE	Eliminowanie napięć psychicznych spowodowanych niepowodzeniami szkolnymi oraz trudnościami w kontaktach z rówieśnikami	1. Organizacja zajęć: dydaktyczno – wyrównawczych, zajęć korekcyjno - kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne. 2. Indywidualne rozmowy z pedagogiem. 3. Współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną. 4. Uczenie zachowań sprzyjających kształtowaniu właściwych postaw społecznych.	Wychowawcy klas Pedagog Nauczyciele

RELACJE	Rozwój osobowości ucznia	1. Wspomaganie umiejętności samopoznania: - wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu rozpoznawania własnych emocji, uczuć, predyspozycji i deficytów, - wdrażanie do autorefleksji. 2. Stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli: - kształtowanie umiejętności kontrolowania zachowania i panowania nad emocjami i kreowania własnego wizerunku, - wdrażanie do samooceny. 3. Umiejętność wykorzystania własnego potencjału: - motywowanie do nauki szkolnej, - rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań uczniów - stwarzanie warunków do realizowania działań wynikających z zainteresowań, - rozwijanie zdolności twórczego myślenia, - kreowanie warunków sprzyjających rozwojowi indywidualnych talentów i uzdolnień, - pomoc w radzeniu sobie z własnymi niedoskonałościami, - kształtowanie hierarchii wartości, - praca z uczniem zdolnym, - praca z uczniem o specyficznych potrzebach edukacyjnych. 4. Uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych.	Wychowawcy klas Pedagog Nauczyciele
RELACJE	Kształcenie umiejętności właściwego zachowania się w sytuacjach trudnych	Podjęmowanie tematyki poprzez scenki sytuacyjne, dramy, rozmowy nauczające, prace plastyczne, ćwiczenia asertywności.	Wychowawcy klas Dyrektor
RELACJE	Organizowanie sytuacji sprzyjających podnoszeniu	1. Udział uczniów w zajęciach pozalekcyjnych. 2. Udział w zajęciach wyrównawczych, logopedycznych, korekcyjnych.	Wychowawcy klas Pedagog Nauczyciele

	wiary we własne możliwości	3. Udział uczniów w konkursach klasowych, szkolnych i pozaszkolnych. 4. Współpraca nauczycieli z rodzicami w celu podnoszenia efektów kształcenia. 5. Diagnozowanie potencjałów intelektualnych uczniów uzdolnionych – kierowanie na badania psychologiczno-pedagogiczne po uzgodnieniu z rodzicami uczniów. 6. Występowanie o stypendia dla uczniów wybitnie uzdolnionych.	
RELACJE	Uwrażliwianie uczniów na potrzeby innych	1. Organizowanie na terenie szkoły akcji charytatywnych 2. Udział w ogólnopolskich zbiórkach charytatywnych („Góra Grosza”, „WOŚP”). 3. Promowanie idei wolontariatu.	Wychowawcy klas Nauczyciele
RELACJE	Tolerancja dla inności	1. Zapoznanie z prawami dziecka wynikającymi z Konwencji o Prawach Dziecka. 2. Poznanie obowiązków ucznia. 3. Nauczyciele uświadamiają dzieciom, do kogo mogą się zwrócić z prośbą o pomoc. 4. Uczestniczą w pogadankach na temat tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka.	Wychowawcy klas Nauczyciele
RELACJE	Pomoc rodzicom, nauczycielom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych	1. Bieżące informowanie rodziców o sytuacji dziecka w szkole i poza nią. 2. Dostarczenie aktualnych informacji rodzicom, nauczycielom, opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych poprzez spotkania ze specjalistami. 3. Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem.	Wychowawcy klas Nauczyciele

		4. Konsultacje dla rodziców. 5. Podejmowanie wspólnych inicjatyw w zakresie rozwiązywania trudności lub eliminowania zagrożeń. 6. Zapoznanie rodziców z Konwencją o Prawach Dziecka, Statutem Szkoły i regulaminami, programami. 7. Udostępnianie wykazu instytucji, gdzie można uzyskać pomoc specjalistyczną. 8. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji, a także norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego poprzez uczestnictwo np. w radach szkoleniowych, kursach i szkoleniach.	
KULTURA	Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich	1. Uczniowie kultywują tradycje związane z najbliższą okolicą, krajem. 2. Poznają symbole narodowe i europejskie. 3. Uczestniczą w uroczystościach o charakterze szkolnym i państwowym. 4. Uczniowie kultywują tradycje związane z najbliższą okolicą, krajem. 5. Poznają symbole narodowe i europejskie. 6. Uczestniczą w uroczystościach o charakterze szkolnym i państwowym. 7. Prezentacja symboli narodowych i godnego zachowania się wobec nich. 8. Nauka Hymnu Państwowego, postawy i szacunku wobec Flagi i Godła Państwowego.	Wychowawcy klas

KULTURA	Kształtowanie poczucia przynależności do środowiska lokalnego, społeczności kraju ojczystego	1. Udział w uroczystościach szkolnych, organizowanie apeli (Dzień Niepodległości, Święto Konstytucji 3 Maja). 2. Udział w uroczystościach regionu. 3. Konkursy, współpraca z lokalnymi władzami, ośrodkami.	Wychowawcy klas Nauczyciele
KULTURA	Poznanie i przestrzeganie norm dobrego zachowania w środowisku szkolnym i rodzinnym	1. Podejmowanie tematyki na zajęciach integracyjnych poprzez opowiadanie, scenki rodzajowe, dramę i rozmowę nauczającą. 2. Zapoznanie uczniów i rodziców ze Statutem Szkoły i konsekwencjami nieprzestrzegania jego wytycznych	Wychowawcy klas
KULTURA	Poznanie zasad zachowania się w instytucjach kulturalnych i stosowanie się do nich	Udział uczniów w imprezach kulturalnych (spektakle teatralne, seanse kinowe, wycieczki do muzeum, wycieczki turystyczno-krajoznawcze).	Wychowawcy klas
KULTURA	Ukazanie roli rodziny w życiu człowieka	1. Poruszanie tematyki na godzinach wychowawczych, wychowanie do życia w rodzinie. 2. Pogadanki, rozmowy na zajęciach języka polskiego, historii, przyrody 3. Wykonywanie drzewa genealogicznego	Wychowawcy klas Nauczyciele
ZAGROŻENIA	Profilaktyka zagrożeń	1. Środki i substancje psychoaktywne: - diagnoza środowiska ucznia, - wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę o uzależnieniach i możliwościach szukania pomocy w sytuacji sięgania po narkotyki, dopalacze, alkohol, nikotynę, - gazetki tematyczne,	

		- bieżące informowanie rodziców/prawnych opiekunów o widocznej zmianie w zachowaniu dziecka, o swoich sugestiach i spostrzeżeniach. 2. Agresja, przemoc psychiczna, zachowanie dyskryminacyjne, cyberprzemoc: - systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi uczuciami oraz w zakresie ochrony przed agresją, przemocą, - zapoznanie uczniów ze zbiorem zasad i norm obowiązujących w szkole - pogadanki, lekcje wychowawcze, - przeprowadzenie zajęć warsztatowych „Nie dla agresji” oraz „Stop przemocy w szkole”, - stała współpraca z pracownikami szkoły w zakresie zaobserwowanych negatywnych zachowań uczniów - reagowanie na wszystkie niepożądane zachowania ucznia, - spotkania z przedstawicielami Policji dotyczące odpowiedzialności nieletnich. 3. Ukształtowanie pożądanych społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych poprzez: - propagowanie wiadomości dotyczących zagrożeń cywilizacyjnych, - jak sobie radzić i gdzie szukać pomocy, - omawianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu, ujawnienia danych osobowych. 4. Prowadzenie zajęć metodami aktywnymi na godzinach wychowawczych.	

BEZPIECZEŃSTWO	Zapoznanie uczniów z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych	1. Nauczyciele zapoznają uczniów z regulaminami i procedurami funkcjonującymi w Szkole. 2. Organizacja pogadanek, zajęć warsztatowych dotyczących bezpieczeństwa. 3. Zapoznanie uczniów z telefonami alarmowymi, z zasadami pierwszej pomocy. 4. Zapoznanie z zasadami BHP na lekcjach. 5. Zapoznanie uczniów ze znakami drogowymi. 6. Przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji. 7. Układamy regulamin dotyczący bezpieczeństwa podczas przerw. 8. Kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki. 9. Kształtowanie umiejętności korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych. 10. Kształtowanie świadomości niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów.	Wychowawcy klas Nauczyciele
BEZPIECZEŃSTWO	Przeciwdziałanie przemocy	1. Diagnoza środowiska: - wczesne wykrywanie form przemocy wśród uczniów, - ochrona ofiar przemocy: rozmowy z uczniem, konsultacje z rodzicami, w razie konieczności wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”. 2. Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i Wsparcia. 3. Pogłębianie wiedzy pedagogicznej w zakresie problematyki przemocy.	Wychowawcy klas Nauczyciele

		4. Informowanie o zaistniałych zjawiskach przemocy w okolicy szkoły lub w szkole. 5. Prowadzenie punktu doradczego i mediacyjnego dla ofiar i sprawców przemocy.	
BEZPIECZEŃSTWO	Przeciwdziałanie agresji i przemocy utrudniające życie we współczesnym świecie	1. Praca nad doskonalenie swojego charakteru i wyzbyciu się słabości. 2. Uczestnictwo w zajęciach mających na celu wyeliminowania niepożądanych zachowań.	Wychowawcy klas Nauczyciele
PRZYSZŁOŚĆ	Przygotowanie uczniów do aktywności zawodowej	1. Organizacja zajęć z zakresu doradztwa zawodowego realizowanych w oparciu o program przygotowany przez nauczyciela prowadzącego te zajęcia. 2. Prezentacja zaproszonych szkół ponadpodstawowych w celu przybliżenia uczniom oferty edukacyjnej. 3. Organizowanie spotkań absolwentów.	Wychowawcy klas Pedagog Nauczyciele
WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI	Doskonalenie form współpracy z rodzicami	1. Systematyczne spotkania wychowawców z rodzicami. 2. Konsultacje nauczycieli podczas dyżurów. 3. Dyżury pedagoga i psychologa szkolnego.	Wychowawcy klas Pedagog Psycholog Nauczyciele

Formy realizacji oraz realizatorzy Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły.

Działalność ta odbywać się będzie w formie:

- ❖ zabawy integracyjne,
- ❖ gry i zabawy ruchowe,
- ❖ zajęcia sportowe,
- ❖ scenki, psychodramy, krąg uczuć,
- ❖ wycieczki tematyczne,
- ❖ wyjazdy do kina, teatru,
- ❖ pogadanki, prelekcje,
- ❖ prace plastyczne, artystyczne, literackie,
- ❖ spotkania z ciekawymi ludźmi,
- ❖ spotkania i zajęcia praktyczne z pracownikami służby zdrowia, Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, policjantami,
- ❖ zajęcia prowadzone w ramach poszczególnych przedmiotów,
- ❖ projekcje filmów tematycznych,
- ❖ spotkania z rodzicami,
- ❖ gry i zabawy interakcyjne,
- ❖ warsztaty poznawczo – doskonalące,
- ❖ zajęcia w kółkach zainteresowań,
- ❖ udział w konkursach,
- ❖ organizacja imprez szkolnych oraz uroczystości.

Realizacja Programu opiera się o współpracę:

- ❖ wychowawców klas, którzy realizują zadania w zakresie profilaktyki we współpracy z rodzicami, a przede wszystkim odpowiadają za integrację zespołu klasowego,
- ❖ nauczycieli poszczególnych przedmiotów, którzy oferują pomoc nauczycielom wychowawcom w działaniach wychowawczych oraz profilaktycznych,
- ❖ pedagoga szkolnego wspierającego pracę nauczycieli, wychowawców, a ponadto diagnozującego sytuację środowiska szkolnego i pomagającego uczniom w przezwyciężaniu trudności,

- ❖ Rady Rodziców, która opracowuje Program Wychowawczo-Profilaktyczny, a także współpracuje z Radą Pedagogiczną w zakresie wychowania i profilaktyki,
- ❖ organu prowadzącego, który współuczestniczy w wyposażeniu szkoły w pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji Programu,
- ❖ organu nadzorującego wspierającego w opracowaniu narzędzi ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego oraz umożliwia wymianę doświadczeń w zakresie tworzenia, realizacji i ewaluacji Programu.

Spodziewane efekty Programu Wychowawczo-Profilaktycznego:

- ❖ utrwalenie zachowań asertywnych,
- ❖ umiejętność komunikowania się z otoczeniem,
- ❖ wzajemna tolerancja wśród uczniów oraz ich otoczenia,
- ❖ ponoszenie odpowiedzialności za swoje czyny,
- ❖ wzrost wiedzy uczniów oraz rodziców na temat uzależnień i przeciwdziałania im,
- ❖ znajomość zachowań w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych,
- ❖ dbanie o zdrowie psychiczne i fizyczne, prowadzenie zdrowego stylu życia,
- ❖ rozwijanie zainteresowań,
- ❖ umiejętność organizowania i spędzania efektywnie czasu wolnego,
- ❖ świadome i umiejętne korzystanie z komputera, Internetu, TV,
- ❖ prawidłowe reakcje w sytuacji zagrożenia,
- ❖ zachowanie higieny osobistej,
- ❖ sukcesy uczniów w szkole.

Ewaluacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Ewaluacja związana jest z uzyskaniem informacji dotyczących realizowanego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego realizowanego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Żdżarach – czy osiągnięto zamierzone cele, jakie są efekty zrealizowanych działań, czy sposoby realizacji sprzyjały skuteczności. Ważnym elementem ewaluacji jest poznanie opinii wszystkich osób, których Program dotyczył, tj. uczniów, nauczycieli, wychowawców oraz rodziców, odnośnie realizacji Programu, a także uzyskania opinii o wartości wdrażanego Programu oraz sensowności podejmowanych czynności.

Zaleca się, aby ocenę skuteczności Programu dokonywać co roku. W uzasadnionych sytuacjach możliwe jest jednak dokonanie wcześniejszych korekt i poprawek w okresie poprzedzającym dany rok.

Ocena efektów realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego dokonywana będzie na bieżąco za pomocą;

- 1) analizy zapisów w dziennikach i innych dokumentach szkolnych,
- 2) analizy wytworów pracy uczniów,
- 3) rozmowy z uczniami i ich rodzicami,
- 4) obserwacji uczniów w sytuacjach zadaniowych,
- 5) analizy postępów ucznia w przezwyciężaniu trudności edukacyjnych.

Podstawę do formułowania ocen z realizacji Programu stanowią:

- 1) narzędzia w ramach wewnętrznego mierzenia jakości pracy,
- 2) sprawozdania z realizacji planów,
- 3) analizy i dane statystyczne,
- 4) hospitacje,
- 5) zapisy w dokumentacji,
- 6) badania ankietowe,
- 7) opinie i wnioski,
- 8) zgłoszone innowacje i projekty działań,
- 9) programy oraz scenariusze.

Program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej im. Michaliny Stasiukowej w Ochojnie w dniu

Załącznik 1. Ankieta dla uczniów

1. Płeć

- Chłopak
 Dziewczyna

2. Proszę o podanie wieku

3. Czy spożywałeś/aś kiedykolwiek alkohol?

- Tak
 Nie

4. W jakim wieku pierwszy raz spróbowałeś/aś alkohol?

5. Czy w Twojej szkole znasz osoby nadużywające alkohol?

- Tak
 Nie

6. Czy kiedykolwiek kupiłeś/aś alkohol?

- Tak, rodzice mnie o to poprosili
 Tak, koledzy/koleżanki mnie o to poprosili/ły
 Tak, sam chciałem kupić
 Nie

7. Ile razy spożywałeś/aś alkohol?

	1 raz	2 razy	3 razy	Więcej razy
Piwo				
Wino				
Wódka				
Szampan				
Inne				

8. Czy kiedykolwiek zażywałeś narkotyki lub dopalacze?

- Tak

Nie

9. Jeżeli próbowałeś/aś narkotyków, dopalaczy jak je dostałeś/aś?

Dostałem od znajomego

Kupiłem od znajomego

Dostałem od obcej osoby

Kupiłem od obcej osoby

Nigdy nie spożywałem/am takich substancji

10. Czy wiesz, gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze?

Tak

Nie

11. Czy kiedykolwiek udało Ci się kupić narkotyki, dopalacze?

Tak

Próbowałem/am kupić, ale nie udało mi się

Nie

12. Czy w Twojej szkole są osoby zażywające narkotyki, dopalacze?

Znam takie osoby

Nie znam takich osób

Słyszałem/am o takich osobach

Nie słyszałem/am o takich osobach

Nie

13. Czy w Twojej szkole kolega lub koleżanka dokucza, zaczepia lub bije inne dzieci?

Tak, dokuczają mi

Tak, widziałem taką sytuację

Ja tak robię

Nie

14. Czy zajęcia wychowawcze są Twoim zdaniem ciekawe?

Tak

Nie

15. Czy lubisz godziny wychowawcze z Twoim wychowawcą?

- Tak
- Nie

16. Czy dzięki lekcjom wychowawczym mogłeś poznać swoje problemy?

- Tak
- Nie

17. Czy zajęcia wychowawcze miały pozytywny wpływ na atmosferę w twojej klasie?

- Zawsze
- Często
- Rzadko
- Nigdy

18. Jak nauczyciele najczęściej reagują w przypadku niewłaściwego zachowania uczniów?

- Rozmowa z wychowawcą
- Rozmowa z wychowawcą w obecności dyrektora
- Wezwanie rodziców
- Poruszanie problemów na godzinie wychowawczej
- Stosowanie kar
- Inne

19. Jak nauczyciele promują właściwe zachowania uczniów?

- Chwałą przed klasą
- Stawiają właściwą ocenę zachowania
- Chwałą przed rodzicami
- Chwałą na apelu
- Dają przywileje
- Inne

Załącznik 2. Ankieta dla rodziców uczniów

1. Czy Pan/Pani uważa, że Pana/Pani dziecko kiedykolwiek próbowało alkoholu?

- Tak
- Nie

2. Czy Pana/Pani zdaniem podczas dyskoteki, imprezy i wycieczki szkolnej Państwa dzieci są wystarczająco bezpieczne?

- Tak
- Nie

3. Czy wie Pan/Pani czym są dopalacze?

- Tak
- Nie

4. Proszę podać jakie są objawy zażywania narkotyków, dopalaczy u dzieci Pana/Pani zdaniem?

5. Czy podejrzewa Pan/Pani, że Pana/Pani dziecko próbowało palić papierosy?

- Tak
- Nie

6. Czy na terenie szkoły Pana/Pani dziecka występuje przemoc wśród dzieci?

- Tak, moje dziecko kontakt z przemocą
- Tak, moje dziecko stosuje przemoc
- Tak, znam takie przypadki
- Tak, słyszałem/am o takich przypadkach
- Nie znam takich przypadków

7. Czy Pana/Pani dziecko chętnie rozmawia o swoich problemach?

- Tak
- Nie

8. Czy Pana/Pani dziecko potrafi powiedzieć "NIE" wśród swoich rówieśników, jeśli są namawiane do zrobienia czegoś wbrew ich poglądom?

- Tak
- Nie

9. Czy w otoczeniu Pana/Pani dziecka są dzieci, które miały już osobisty kontakt z używkami, np. alkohol, papierosy, dopalacze?

- Znam takie dzieci
- Słyszałem/am o takich dzieciach
- Nie znam takich dzieci
- Nie słyszałem/am o takich dzieciach
- Nie wiem

10. Ile czasu dziennie Pana/ Pani dziecko spędza pasywnie czas wolny (TV, komputer, tel. kom.)

- poniżej 2 godz.
- w przedziale 2 - 5 godz.
- powyżej 5 godz

11. Czy szkoła, do której uczęszcza Państwa dziecko w wystarczający sposób prowadzi działania ukazujące zagrożenia związane z korzystaniem z komputera, Internetu, telefonii komórkowej?

- Tak
- Rzadko
- Często
- Nie

12. Jakie formy spędzania wolnego czasu najczęściej praktykuje Pana/Pani dziecko?

13. Czy Państwa zdaniem szkoła podejmuje działania zapewniające alternatywne formy spędzania czasu wolnego?

- Tak
- Czasami
- Nie
- Nie wiem

14. Czy w razie trudności wychowawczych szkoła oferuje pomoc?

- Tak

Nie

15. Czy w szkole, do której uczęszcza Państwa dziecko, propagowana jest wiedza na temat zagrożeń i uzależnień, na które może być narażony uczeń?

Tak

Nie

Nie wiem

Załącznik 3. Ankieta dla nauczycieli diagnozują problemy uczniów

1. Czy na terenie szkoły wśród uczniów zauważyli Państwo następujące sytuacje (jeśli tak proszę je zaznaczyć)?

- palenie papierosów
- spożywanie alkoholu
- zażywanie narkotyków (w tym tzw. dopalaczy)
- stosowanie przemocy słownej wśród uczniów
- stosowanie przemocy fizycznej wśród uczniów
- stosowanie przemocy słownej przez nauczycieli wobec uczniów
- stosowanie przemocy fizycznej przez nauczycieli wobec uczniów
- dyskryminację

2. Czy doświadczyli Państwo agresywnego zachowania ucznia wobec Państwa osoby?

- Tak, fizycznego
- Tak, słownego
- Nie

3. Czy w Państwa szkole jest wystarczająca ilość zajęć profilaktycznych

	TAK	NIE
W zakresie bezpieczeństwa		
W zakresie uzależnień		
W zakresie wychowania do przystosowania życia w rodzinie		
W zakresie zdrowia		

4. Czy zgłaszali Państwo propozycje zadań mających na celu podnoszenie jakości pracy szkoły? (Jeśli tak proszę napisać jakie?)

5. Czy praca w Państwa szkole jest satysfakcjonująca pod względem możliwości pełnienia roli nauczyciela? (Proszę o wyczerpującą odpowiedź)

6. Czy mają Państwo możliwość prowadzenia innowacji pedagogicznych, realizacji własnych pomysłów edukacyjnych? (Proszę o wyczerpującą wypowiedź)

7. Jaki jest stosunek uczniów względem rówieśników mających problemy oraz rówieśników niepełnosprawnych?

- chętnie pomagają
- obserwują i obmawiają z boku
- śmieją się
- bezpośrednio dokuczają im

8. W jaki sposób są realizowane zadania w zakresie wyrównania szans słabszych uczniów?

9. Jakie działania zaradcze powinny być stosowane w Państwa szkole?

- indywidualna rozmowa z uczniem
- stosowanie kar przewidziane w Kodeksie Ucznia
- wzywianie do szkoły rodziców
- stosowanie tablicy plusów za dobre zachowanie / minusów - za złe
- omawianie problemów na godzinach wychowawczych
- obniżenie oceny zachowania
- zakaz wyjazdu na wycieczki i uczestnictwa w szkolnych oraz klasowych imprezach integracyjnych
- Inne

10. Jakie działania motywujące powinny być stosowane w Państwa szkole?

- pochwała przed klasą
- pochwała ucznia na apelu
- podwyższenie oceny zachowania
- nagroda rzeczowa
- organizacja zajęć umożliwiających rozwój zainteresowań i zdolności uczniów
- Inne

11. Czy liczba zebrań klasowych i innych spotkań z rodzicami jest wystarczająca?

- tak
- nie

12. Czy Państwa zdaniem rodzice chętnie uczestniczą w poszczególnych działaniach szkoły?

	TAK	NIE
zebraniach dla rodziców		
organizacji wycieczek, festynów szkolnych, radzie rodziców		
wychowaniu swoich dzieci		
proponowaniu form organizacji zajęć poza lekcyjnych		
stosowaniu się do uwag nauczycieli		
współpraca z pedagogiem i/lub psychologiem szkolnym		